

عضو انجمن صنفی مدیران رسانه و شرکت تعاونی مطبوعات کشور

صاحب‌امتیاز: جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران

دفتر مرکزی: تهران، فلکه دوم صادقیه ابتدای بزرگراه جناح کوچه شهید طاهریان، شماره ۲۴

کد پستی: ۱۴۸۱۶۳۵۳

فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰

تلفن: ۴۴۹۵۶۱۰۰-۸

چاپ: موسسه جام جم برترنا

تلفن سازمان آگهی‌ها: ۴۴۹۵۶۱۰۰-۲

سامانه پیامکی: ۵۰۰۰۶۶۶۶۲

سایت شهروند: www.shahrvand-newspaper.ir

اینستاگرام شهروند: shahrvandonline.ir

شبکه ایکس شهروند: shahrvandonline

- زادروز میرزای شیرازی، صادر کننده حکم تحریم تنباکو (۱۱۹۴ خورشیدی)
- تاجگذاری رضاخان مؤسس سلسله پهلوی در کاخ گلستان (۱۳۰۵ خورشیدی)
- آغاز بکار نخستین فرستنده رادیویی ایران در شهر تهران (۱۳۱۲ خورشیدی)
- دستور امام خمینی (ره) برای بررسی مجدد قانون اساسی (۱۳۶۸ خورشیدی)
- درگذشت مسلم ملکوتی، از مراجع تقلید، امام جمعه تبریز (۱۳۹۳ خورشیدی)

خاطرات الرجال

ارتشبد حسین فردوست، دوست دوران کودکی محمدرضا پهلوی و رئیس دفتر اطلاعات او، پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران ماند و خاطرات خود از دوران مجالست با شاه، خاندان و دولتمردان رژیم پهلوی را به رشته تحریر درآورد. خاطرات فردوست تحت عنوان «ظهور و سقوط سلطنت پهلوی» منتشر شده است که در این ستون به تناوب برخی را مروری کنیم.

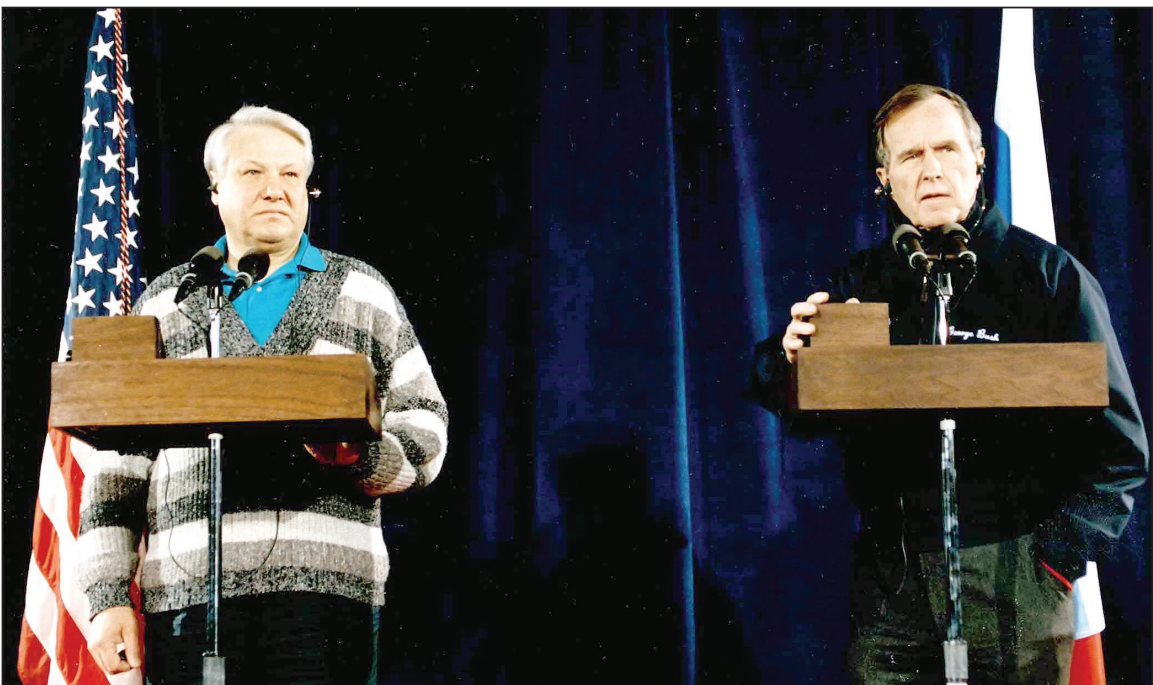
ماجرای کودتای ۲۸ مرداد (۲)

وقتی بعدها از علت عدم اجرای طرح (کودتای ناموفق ۲۵ مرداد) از ۳ فرمانده واحد کودتا سوال شد، پاسخ دادند: «زمانی که فهمیدیم شاه به نوشهر رفته جرات اجرای طرح کودتا را در خود ندیدیم.» عمل شکست کودتای ۲۵ مرداد به شرح زیر بود: ۱- تعداد مطلعین از کودتا زیاد بود که عبارت بودند از: نصیری، زاهدی، ۳ فرمانده واحد کودتا، ۲ افسر گارد ستاد زاهدی، تعدادی از افسران و درجه‌داران ۳ واحد کودتا که مسلماً کنجکاو بودند علت تجمع خود را بدانند و در نتیجه مسئله افشا شد. ۲- ساعت کودتا (۱۰ شب) مناسب نبود، اما در این مورد راهی جز این نبود زیرا مناسب‌ترین ساعت برای تحویل حکم به مصدق بود، هرچند تاریکی برای نیروهای کودتا مشکلاتی ایجاد می‌کرد.

۳- عدم پیش‌بینی نحوه عمل ریاحی (وزیر دفاع)، سپه‌پور (فرمانده نیروی هوایی) و امینی (فرمانده ژاندارمری) که هر سه از قبل معروف به طرفداری از مصدق بوده و جلسات منظم داشتند. ۴- مصمم نبودن فرمانده کودتا (زاهدی) که لازم بود در واحد کودتای مأمور به حمله به خانه مصدق حاضر شود. ۵- عدم حضور شاه در تهران که در عمل واحدهای کودتا شدیداً موثر بود.

فرمانده گارد حفاظت از مصدق سرهنگ ممتاز بود که رفیق صمیمی نصیری بود و سال‌ها در دانشکده افسری رفاقت داشتند. نصیری چنین تعریف می‌کرد که به طرف خانه مصدق رفتم و ممتاز را صدا زدم و او را جلوی در خواستم. آمد و دست داد و احوال‌پرسی کرد. گفتم این فرمان را به مصدق برسانید ممتاز به نصیری می‌گوید که تو اینجا صبر کن تا جوابت را بیاورم. نصیری منتظر می‌ماند و ممتاز زاری می‌کند. پاسخ این بوده که ممتاز بلافاصله نصیری را دستگیر می‌کند و تحت‌الحفظ به زندان دژبان تحویل می‌دهد. نصیری از ممتاز می‌پرسد: «رفاقت یعنی این؟!»، و ممتاز پاسخ می‌دهد: «اینجا صحبت رفاقت نیست. آقای دکتر مصدق دستور فرموده‌اند و گفته‌اند که خودم هم به ریاحی تلفن می‌زنم که نصیری زندانی باشد تا دستور ثانوی بدهم!» به هر حال محمدرضا به محض اطلاع از شکست کودتا به اتفاق همراهان خود از نوشهر به بغداد پرواز می‌کند. در فرودگاه بغداد، هواپیما برای سوختگیری می‌نشیند. در آن زمان سفیر ایران در بغداد مظفر اعلم بود که به دستور مصدق نه تنها به استقبال محمدرضائی آمد، بلکه به همه اعضای سفارت نیز دستور می‌دهد که هیچ‌کدام حق ندارند به دیدار شاه بروند. سپس هواپیما به رم پرواز می‌کند. سفیر ایران در رم غلامعلی نظام خواجه نوری از وابستگی بسیار نزدیک محمدرضا بود که دائم در کاخ دیده می‌شد. خواجه نوری نیز به دیدار محمدرضائی آمد.

عکس دیروز

پایان کار رئیس جمهوری غربگرا و آمریکادوست روسیه

۱۷ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۳ آوریل ۲۰۰۷ میلادی، بوریس یلتسین، نخستین رئیس جمهوری فدراسیون روسیه پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، در ۷۱ سالگی درگذشت. طرفداران یلتسین او را مردی میهن‌پرست می‌دانند که زمینه استقلال روسیه و چهارده جمهوری دیگر را فراهم کرد، اما مخالفان او معتقدند صرفاً تصد نمایش فروپاشی شوروی با سناریویی به قلم ایالات متحده و کارگردانی بوریس یلتسین روی صحنه رفت. یلتسین ۸ سال (از ۱۹۹۱ تا ۱۹۹۹ میلادی) زمام امور روسیه را در دست داشت و طی این مدت نزدیک شدن هرچه بیشتر به آمریکا را در دستور کار سیاست خارجی خود قرار داد، اما حتی این نیز نتوانست مشکلات عدیده به جا مانده از دوران اتحاد جماهیر شوروی را حل کند. او در نهایت ۳۱ دسامبر ۱۹۹۹ میلادی در پی شدت گرفتن بیماری از قدرت کناره‌گیری کرد و کار را به نخست‌وزیر وقت خود ولادیمیر پوتین سپرد.

نگاه روز

پایان استعمار اسپانیا و آغاز استیلای ایالات متحده

«شهروند» ۱۲۶ سال پیش، برابر ۲۴ آوریل ۱۸۹۸ میلادی، دولت پادشاهی اسپانیا پس از اتمام مهلت اولتیماتوم مادرید به واشینگتن با موضوع خروج نظامیان آمریکایی از کوبا، به ایالات متحده اعلان جنگ داد. پس از اعلان جنگ اسپانیا، آمریکا نیز متقابلاً به این کشور اعلان جنگ داد. در حقیقت واشینگتن از مدت‌ها قبل بی‌سربانه منتظر چنین فرصتی بود تا از آن برای عملی کردن «دکترین مونرو» و پایان دادن به تاخت و تاز اروپایی‌ها در کشورهای آمریکای لاتین نهایت استفاده را ببرد. اعلان جنگ اسپانیا به آمریکا زمانی اتفاق افتاد که این کشور مشغول تجربه شدیدترین مشکلات در مستعمرات ریز و درشت خود بود. بعدها مشخص شد مادرید کوچکترین آمادگی برای رویارویی با ایالات متحده نداشت و اولتیماتوم آن نیز یک بولف بزرگ بود به این امید که آمریکایی‌ها جا بزنند. اما در حقیقت اسپانیایی‌ها چاره‌ای جز ورود به تقابل جدی با ایالات متحده نداشتند، زیرا حمایت‌های واشینگتن از آزادی‌خواهان مسلح کوبایی آن‌ها را به ستوه آورده بود و این موضوعی نبود که مادرید بتواند برای مدت طولانی آن را تحمل کند.

اجرایی شدن دکترین جیمز مونرو پس از ۷۵ سال

اواسط دسامبر ۱۸۲۳ میلادی، جیمز مونرو، پنجمین رئیس جمهوری آمریکا، مداخله کشورهای اروپایی در امور داخلی کشورهای قاره جدید را اقدامی غیردوستانه خواند و کاخ سفید را ملزم به رفع آن دانست. اما استعمارگران اصلی این قاره یعنی کشورهای پرتغال، اسپانیایی و فرانسه چندان تهدید او را که بعدها به «دکترین مونرو» معروف شد جدی نگرفتند. ولی بریتانیا که برقراری یک رابطه جدی با قدرت جدید

عکس روز

مراسم جشن تکلیف فرشته‌ها
هزار نفر از دختران دانش‌آموز جشن تکلیف خود را طی مراسمی با عنوان «جشن تکلیف فرشته‌ها» صبح دوشنبه در حسینیه امام خمینی (ره) همدان برگزار کردند.

گشت و گذار مجازی

روز ۲۰۰م جنگ غزه و سفر به کشور دوست و برادر

ادامه جنگ غزه و مانورهای تبلیغاتی بی‌حاصل دولت آمریکا برای میرا کردن واشینگتن از مشارکت در جنایات اسرائیل، همچنین سفر سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری اسلامی ایران به پاکستان همراه یک هیات بلندپایه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی، مهم‌ترین موضوعاتی بودند که توسط کاربران شبکه‌های اجتماعی مورد توجه قرار گرفتند.

سفر رئیسی به پاکستان و انتظارات کاربران فضای مجازی از این سفر

سفر رئیس جمهوری و تعدادی از وزرای دولت سیزدهم به کشور پاکستان که با هدف توسعه و تقویت روابط اقتصادی و تجاری، همچنین گفت‌وگوهای دوجانبه و رایزنی‌های منطقه‌ای انجام شده است، در فضای مجازی نیز بازتاب‌ها خاص خود را داشت. اغلب کاربران شبکه‌های اجتماعی روشن کردن تکلیف امنیت مرزها و جلوگیری از تردد تروریست‌ها به داخل خاک ایران توسط پاکستان راجزو مهم‌ترین مطالبات خود عنوان کرده و از ابراهیم رئیسی خواستند به روشنی با طرف پاکستانی این موضوع را مطرح کند. در ادامه برخی نظرات کاربران شبکه‌های اجتماعی در این خصوص را مرور می‌کنیم: «ای کاش آقای رئیسی چند نفر از فرزندان شهدای حملات تروریستی اخیر گروهک جیش‌الظلم رو هم با خود شون به پاکستان می‌بردن تا مسئولان کشور دوست و برادر نتیجه‌همال کاری در تأمین امنیت مرزهای دوجانبه رو از نزدیک می‌دیدن. پاکستان شاید به تعبیری مهم‌ترین همسایه ماست ولی این نباید باعث بشه در بحث امنیت باهاش رودربایستی داشته باشیم»، «آقای رئیسی اون پرونده غرامت ۱۸ میلیارد دلاری از پاکستان به خاطر نیمه‌کاره رها کردن خط لوله صلح رو هم پیگیری کنن لطفاً. ما شدید شبنه اینایی که توی آپارتمان، همسایه‌ها همه جور بلایی سر شون میارن، بعد در جواب می‌گن: نتلافی نکنیم، زشته، فردا چشم‌هون توی چشم همدیگه‌ست، دنیا دوروزه، صلوات بفرستین» یعنی چی آخه، ما راست و حسینی توافق می‌کنیم بعد با پیخ کردن آمریکا اینا عقب می‌کشن. یا به تعهد شون پایبند باشن یا غرامت بدن. شترسواری دولادولا نمی‌شه»، «پاکستان با ۲۵۰ میلیون نفر جمعیت می‌تونست چه بازار بزرگی برای محصولات ایرانی باشه ولی از این فرصت طلایی ما هیچ استفاده‌ای نکردیم. پروژه‌های کلان مثل صادرات گاز هم که با وجود تحریم‌های آمریکا شانس کمی برای به نتیجه رسیدن دارن. مگه در این سفر فرجی بشه و چهارتا قرارداد بزرگ ببندیم که به شکلی حکم وثیقه پیدا کنن و بشه از شون در حل و فصل مشکلات امنیتی هم استفاده کرد»، «در این سفر هیچ چیز مهم‌تر از سر و سامون دادن به وضعیت مرزها و متعهد کردن اسلام‌آباد به اجرای توافقات امنیتی نیست. یادمون نرفته تروریست‌ها کاری کردن تا ایران و پاکستانی که از دوست و برادر به هم کمتر نمی‌گفتن، خاک همدیگه رو باموشک بزنن. مرگ به بار بشیون هم به بار. هر امتیازی قراره ردوبدل بشه، انجام بدین و قال این نفوذهای مرزی رو برای همیشه بکنین. روابطمون با عربستان و امارات هم که الان خوبه و از ظرفیت اونام می‌شه استفاده کرد».

تحریم یک گردان ارتش اسرائیل توسط آمریکا و واکنش کاربران به آن

امروز وارد دویستمین روز جنگ غزه شدیم در حالی که امیدی به بهبود شرایط انسانی در این باریکه محاصره شده نیست و قدرت‌های جهانی و در رأس‌شان آمریکا جز لفاظی کوچکترین حرکتی برای جلوگیری از افسارگسیختگی نظامی رژیم صهیونیستی انجام نمی‌دهند. این میان برخی حرکات عوام‌فریبانه همچون تحریم یک واحد خاص از ارتش اسرائیل توسط ایالات متحده، فقط خنده بر لب انسان‌های مطلع از امور می‌آورد. و واکنش کاربران فضای مجازی را برمی‌انگیزد. در ادامه تعدادی از این واکنش‌ها را که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده‌اند می‌خوانیم: «درست روزی که خبر تصویب کمک ۲۶ میلیارد دلاری آمریکا به اسرائیل در کنگره منتشر می‌شه، خبری میاد که ایالات متحده قصد داره یک گردان ارتش اسرائیل رو به جرم نقض حقوق بشر در کرانه باختری تحریم کنه! یعنی از اینجا تا خود کاخ سفید علامت تعجب!!! بعد بپرسیم این چه مسخره‌بازیه جواب می‌دن دموکراسی یعنی همین دیگه، کمک ۲۶ میلیارد دلاری جای خود، تحریم هم جای خود»، «آمریکا اعلام کرده قصد داره اعضای گردان نیتسج یهوداوارا کمک‌های تسلیحاتی و آموزشی ایالات متحده محروم کنه! چرا؟ چون اینا وقتی داشتن فلسطینی‌ها رو می‌کشتن، عوضی اشتباهی به آمریکایی-فلسطینی رو هم کشتن الا ۳۵ هزار نفر توی غزه نسل‌کشی شدن، صدای کسی در نیومد، به آمریکایی دوتا بیتی تلف شده، می‌خوان ارتش اسرائیل رو تحریم کنن. نگیم گفتافت دنیا رو گرفته؟!»، «به پیچ بگیم دور هم بخندیم؛ نتانیا هو تو نیت کرده‌ا که کسی فکر کرده می‌تونه یک یگان ارتش اسرائیل رو تحریم کنه، با همه قدرت با آن مبارزه می‌کنم. منظورش از «کسی» دولت آمریکا‌ست که هنوز ۴۸ ساعت نشده کمک ۲۶ میلیارد دلاری به اسرائیل رو اذکی کرده. تهبش آمریکا تحریم می‌کنه، نتانیا هو هم چند تا جیغ بنفش می‌کشه، فاکس نیوز هم میاد به گزارش پخش می‌کنه با این موضوع که آمریکا دیگه هوای اسرائیل رو نداره، ترامپ کجایی که داش بنیامین رو کشتن. قشنگ سیرکه»، «وسط این همه اخبار بد که از غزه میاد، امروز خبر رسید که آهارون هالیوا، رئیس اطلاعات نظامی ارتش رژیم صهیونیستی به خاطر شکست اطلاعاتی منجر به حمله هفتم اکتبر و طوفان الاقصی استعفا کرد. اگه این رو قطعه اول از دومینوی سقوط دولت اسرائیل فرض کنیم (که فرض غلطی هم نیست)، استعفا نتانیا هو با وجود مقاومت او، اتفاق ممکن است که هر آن انتظار وقوع آن را می‌توان داشت»، «مجری شبکه آمریکایی اومده جلوی دوربین به اسرائیلی‌های می‌گه: شما نمی‌تونین پول مارو بگیری و بعد بهمون بگین خفه شو انتقاد نکن! آدم نمی‌دونه بخنده یا گریه کنه؟ اگه راست می‌گین به نمایندگی‌های مجلس تون فشار بیاورین که کمک مالی به صهیونیست‌ها رو تصویب نکنن که دیگه لازم نباشه از این زُست‌های ما خیلی آزاده‌ایم بگیرین!»

